

Društva, ali imate poslovne knjige?

Založila jih je Tiskarna sv. Cirila.
Dobite jih v Mariboru in v Ptuj.

Velenje. S predavanjem o španiji se je otvorila letošnja prosvetna sezona. Spet se je začelo veselo življenje v Društvenem domu. 13 fantov se je zbralo pod skrbnim in ljubeznivim vodstvom g. kaplana Ludovika Preloga ter so ustanovili svoj fantovski odsek, da se pri sestankih poučujejo o socialnem vprašanju in o nevarnosti boljševizma. Za 8. in 15. novembra vse vijudno vabimo na predstavo »Igre življenja«, spisal E. Gregorin, ki bo ob treh popoldne v Društvenem domu v Smartnem. Ob koncu novembra bo predavanje s skloptičnimi slikami o Rusiji. Dne 22. novembra pa bo po prvi sv. maši društveni občni zbor. Vse prijatelje Prosvetnega društva vijudno vabimo in prosimo, da nas podpirajo in obiskujejo naše prireditve, posebno ker bo čisti dobiček prve igre namenjen siromakom, za katere bo še posebna nabiralna akcija pod vodstvom g. dekana Potokarja, ki je sam daroval veliko svoto, kakor tudi g. novomašnik p. Marijan Valenčak. Bodi njima že danes na tem mestu izrečena prisrčna zahvala in naj bi bila drugim za lep vzgled. Bog živi!

Sv. Jurij ob južni žel. Zavedne slovenske fante vabimo, da se udeležijo prosvetno-socialnega tečaja, ki ga priredi Prosvetno društvo pri Sv. Juriju ob južni žel. v dvorani Katoliškega doma v dneh 13. do 15. novembra 1936. Spored: V petek 13. novembra: Ob 16. uri: Otvoritev tečaja. 2. Namen tečaja. 3. Krek in njegovo prosvetno delo. 4. Pozdravi in poročila delegatov. V soboto 14. novembra: Ob 8. uri: Katoličan, zaveden narodnjak in najboljši državljani. Ob 10. uri: Stanovska zavest in stanovsko združevanje. Ob 14. uri: O socialnem vprašanju. Ob 16. uri: Slovenski katoliški fant. Po vsakem predavanju sledi referat enega tovariša. Ob 20. uri: Igra »Kadar se utrga oblak«. V nedeljo 15. novembra: Ob 8.30: Sveta maša in govor. (Med sv. mašo skupno petje pesmi: Kraljevo

znamenje križ stoji; Lepa si, lepa; Presveto Srce; Mladi mornarji; Povsod Boga.) Ob 10. uri: Slavnostno zborovanje v telovadnici osnovne šole, na katero so vabljeni tudi možje. 1. Otvoritev. 2. Izpoved. 3. Naša katoliška prosveta. 4. Slovenski problemi. 5. Naša himna: Hej Slovenci. Popoldne igra: »Kadar se utrga oblak.«

Del pri Hrastniku. V naši fari se mnogo govori o špiritizmu. Ta »nova vera« ima mnogo pripadnikov. Saj celo nekateri sicer zelo razumni ljudje verujejo v »plešočo mlizico«. O tem nam bo podal jasne pojme g. dr. Erlich v nedeljo 8. novembra, ko bo predaval na otvoritvi »Farne univerze«. Univerzitetni profesor bo na široko objasn timer razvoj klicanja duhov in pokazal na prezanimljivih vzgledih laž in resnico vere v duhove. Predavanje bo že radi snovi tako držalo poslušalca, da še vedel ne bo, kdaj bo konec. Predvsem radi primerov, ki bodo imeli

zgodovinsko dokazan značaj, bo predavanje nazorno in privlačno obenem. K temu otvoritvenemu predavanju vabimo predvsem možje, žene, fante in dekleta, kakor radi pomena farne univerze, tako radi važnosti snovi, o kateri bo predavanje in radi predavatelja, ki slovi kot odlični predavatelj. Pač edinstvena prilika, da se o špiritizmu temeljito poučite! Knjige slovenske o tem ni, kar pa se govori o tej stvari med ljudmi, nima navadno nobenih trdnih temeljev in sliči bolj živčni razbolelosti in nagnjenosti v vražarstvo, kakor pa pretehtanemu razpravljanju o stvari. Eni govore: Ne verjamem nič! Drugi: Res je, res! Jaz sem sam videl. Kdo torej ima prav? Ali je mogoče in ali se res duhovi naših rajnih vračajo in pojavljajo, ali jih moremo slišati in videti? Odgovor boste dobili jasnem 8. novembra ob štirih popoldne v dvorani. Pričite! Tudi iz sosednjih far lahko pridete! Obvezne vstopnine ni.

Prevalje. Pri prekoračenju državne meje na Jamnici pri Sv. Danijelu je 29. oktobra službojoči stražnik ustrelil okrog 30letnega možkega. Indentiteta ubitega se še dosedaj ni mogla ugotoviti. Pri sebi je imel nekaj šilingov, tako da je najbrže bil Avstrijec. Komisija je odredila prenos trupla v št. Danijel, kjer se je izvršilo sodno raztelesenje.

Sv. Peter pri Mariboru. Volitve so končane, naša zmaga je nad vse pričakovanje sijajna. Naše zavedno ljudstvo je pokazalo hrbet vsiljivim županom in podžupanom za vselej. Upamo, da bodo spregledali počasni še tisti zaslepijenci, ki so jim doslej sledili. Hvala vam, vrli možje in fantje, ki ste se tako junaško postavili! Lista Vesenjaka je dobila 271 glasov, Cerinšek-Fluherjeva pa revnih 26. Lepo nam je razložil hudomušnež iz Trčove, kaj pomeni število 26. Pravi, 25 so jih dobili, kakor so jih zaslužili, pa še eno povrh po jeziku, ko so celi teden pred volitvami vpili in lagali: Zmaga je naša, zmaga je naša! Fantje in možje, mi sedaj ne bomo počivali, sklenimo trdno vrste naše zmagoslavne stranke JRZ in pojdemo na delo za pri-

hodnje občinske volitve! — Krajevni odbor JRZ Sv. Peter pri Mariboru.

Selnica ob Dravi. Opozarjamo na glavni praznik »Večne bratovščine za srečno smrt«, ki bo prihodnje nedeljo, 8. novembra. Romarska pobožnost se začneja v soboto popoldne. Ta dan bo spovedovanje, pridiga, slovesne večernice, molitve za rajne in procesija z lučkami. V nedeljo bodo sv. maše pri bratovskem in glavnem oltarju, obhajilo romarjev, pridige in popoldne slovesne večernice. Romarji, pridite v obilnem številu. Pričakuje vas Marija, priprošnjica srečne smrti!

Ptujska gora. Dne 11. oktobra je bila ustanovljena na Ptujski gori krajevna protituberkulozna liga za občini Ptujška gora in Majšperk. Sodelujejo vsi stanovi in priporočamo vsemu prebivalstvu, da to ustanovo podpre.

Šafarsko pri Ljutomeru. Na tukajšnji šoli imamo 250 šoloobveznih otrok. Ali zelo čudno je, da imamo samo enega učitelja, saj bi jih bilo treba več!

Ponkva ob južni žel. Po dolgem potovanju je prišlo nekaj brezdomcev do dobrega, krščanskega in tudi dobro stoječega gospodarja, kateri jih je dobrotljivo sprejel pod svojo streho. Rekli so, da jih je prejšnji gospodar napodil in šil so po svetu. Dobro so se počutili pregnanci pod

mu je dopovedala, da se jutri župan in najuglednejši kmet na Bistrici s hčerko tega goljufa ženi in da ga je treba te sramote in nesreče obvarovati, jo je uslišal; narekoval je pisarju kratek posnetek tega, kar je Silvester izpovedal, to potrdil s podpisom in pečatom in izročil Jerci.

S tem pisanjem je Jerca odšla in vsa nestrpna čakala na večerni vlak. Upala je, da bo ponoči že doma. Zgodila pa se je nesreča. Hudo deževje je na dveh krajih zasulo progo. Pač so tolažili potnike, da bo proga do osmih že popravljena in očiščena; pozneje pa so sporočili, da pred jutrom še ne bodo gotovi. Kaj naj bi bila počela? Vseeno ji je bilo, ali se pelje do pol pota in tam v kakem neznanem kraju v čaralnici prečepi ali pa ostane tudi to noč še v Mariboru. Mahnila jo je na pošto, oddala tam brzojavko ter počakala na jutranji vlak, ki jo je pripeljal ob pol osmih na domačo postajo. Če poroke niso preložili, potem bo prišla prepečno. Najela si je voz in vso pot naganjala voznika, naj hiti. Čeprav je ta konja na moč podil, je bilo že pol devet, ko sta dospela do št. Ožbolta.

Z Bistrice dol so zadoneli topiči... Ježeš! Narobe bo. Že grejo v cerkev. Ob devetih imajo uro. Od št. Ožbolta na Bistrico gor pa je še uro hoda. Jerca pa je vendar upala...

Z mogočnimi koraki je lovila stezo v hrib in šla, kakor da streljajo za njo. Topiči so pokali in od

hribov je bučno odmevalo, kakor da se krohočejo divji možje v leséh. Po vsakem strelu se je Jerca še bolj pognala. Pot ji je curljal po čelu, pihala je ko strgan meh. Prepozna bo, prepozna...

Ko je prisopla do kapelice pri Mariji Pomočnici, so zazvonili bistriški farni zvonovi... Zdaj je devet. V cerkev grejo in koj bo poroka... Salamenski dedi copatasti, na nobenega se ne moreš zanesti! Kaj bi se še mučila? Ko pride, bo itak že vse pri kraju.

Obstala je, si oddahnila in počasi nadaljevala pot, tako da je prišla šele čez pol ure do cerkve. Tedajci je nekdo zavriskal... Čuj! Iz cerkve že prihajajo. Poroka je pri kraju... Čakajte, ko strela vas bom udarila in vam zasolila vašo ženitovanjsko medico!... Vsa divja je racala čez sejmišče. Polno ljudi je bilo okoli in ta ali oni je zaklical:

»Glejte jo! Jerca je prišla, Jerca.«

»Da, prišla, prišla,« je vpila Jerca, »in posvetila vam bom Bistričanom, da vas bo minila prevzetnost.«

Toda že je pritekkel organist in jo naganjal:

»Hitro, hitro, da bomo mogli v cerkev!«

»Kaj? Ali še niste opravili?« se je potovka začudila.

»Ne, saj veš, da ne. Na te čakajo. Stopi hitro v župnišče!«

(Dalje sledi.)

tične repetirne pištole. Učakal je 68 let. Posebnost tega izumitelja je bila, da ni bil tehnik po poklicu, marveč pisatelj, odnosno narodni gospodar. Pisal je leposlovesne sestavke in gospodarske članke ter je sestavil tudi prvi madžarsko-nemški borzni slovar. Ko mu je bilo 28 let, je stopil v službo madžarske tvornice za orožje. Do pred dve-ma letoma je vodil podjetje v činu generalnega ravnatelja. Madžarska inženirska zbornica mu je za njegove tehnične izume podelila častni naslov strojnega inženjerja. Cesar Franc Jožef pa ga je za zasluge v orožarstvu povzdignil v plemenitaški stan.

gostoljubno streho, bili so jako mirni in se kazali hvaležne. Počasi pa jim je začel greben rasti, postajali so nestrpni. Domači niso marali prepričev, prenašali so njihovo nevjudnost, misleč, da se bodo poboljšali. A varali so se. Ravno ta mila narava domačih je bila kriva, da so se isti, ki so prišli od drugod, tako vgnezdili v tuji hiši, da so postali gospodarji. Vse so zapostavljali, ki niso mislili kakor oni, delali kakor oni, živeli kakor oni. Celó tako daleč je prišlo, da se jih je par odpovedalo veri svojih očetov. Kaj ne, da je taka hiša pomilovanja vredna?! Zato svet opomin vsem gospodarjem: Ne jemljite pod streho kogar koli si bode, ako niste o njem prepričani, da je pošten, veren in narodnjak. Usmiljenje mora biti pametno in tudi dobrohotnost ima svoje meje.

Šmihel nad Mozirjem. Ogleđal sem si kraj. org. JRZ, to je, njene članske pole. Opazil sem na prvi pogled, da so vsi dobro misleči prebivalci včlanjeni, razen par bivših zasleplencev JNS, ki jim pripada vloga podgan, ki zapuščajo potapljačo ladjo. V tej župniji je včlanjenih okoli 95% vseh volilcev v kraj. org. JRZ. Župnija je v tem oziru prva in vzgled drugim župnijam v gornjegrajskem okraju. Ko sem dalje spraševal, sem doznal, da so v JNS nekateri taki, ki se odlikujejo s sirovostjo in z nelepim obnašanjem napram cerkvi. Tudi kraj. Kmečka zveza je krepko organizirana, tako kot kraj. org. JRZ. Isto tudi živinorejska zadruga, ker je živinoreja ljudstvu ena glavnih panog kmetijstva v tem okraju. Splošno pa mi je ljudstvo tožilo, da je župnija z okoli 400 prebivalci skoro odrezana od sveta, ker ni dostopne ceste iz Mozirja v Šmihel, za uvoz potrebnega živeča in za izvoz lesa, ki je glavna panoga pri kmetijstvu. Vsled nedostopne ceste se les plačuje samo od 20—40 Din za m³. — Kmečka zveza in JRZ sta zaprosili za gradnjo nove ceste Mozirje—Jazbine—Gacnik—Šmihel v dolžnosti 6 km kraj. bansko upravo v Ljubljani in ministrstvo za gradbe v Beogradu. Naj bi se zgradila ta cesta, ki je ena najpotrebnejših cest v Sloveniji.

Pilštanj. Zmaga je naša. Boj je bil hud, ker je bil sovražnik dobro pripravljen. Proti nam je bila »gospodarska« lista. Tri fare je njen zastopnik preletal — Bog ve kolikokrat! K vsaki hiši, k vsakemu možu in fantu je prišel — sam ne ve kolikokrat. Sam sebe je hvalil in se ponujal. Naenkrat bo vse drugače v občini. Najprej se bo odpravila župnikova in kaplanova prostovoljna bernja. Ta je namreč kriva vse revščine v far. Kako bi jo odpravil pri drugih, ne vemo. Pri njegovi hiši bi mu pa tega ne bilo treba. Spravil se je tudi na šolo. Učitelj je da je praveč, zadostovali bi baje trije učitelji tam, kjer jih ima zdaj pet dovolj dela. Pa »črnjakov« je pri svoji agitaciji požrl toliko, da se ljudje čudijo, kako da jih je prebavil. Tako je nagnal skupaj iz treh župnij vse komuniste, vse vedno nezadovoljne samostojneže, vse izdajalce slovenstva, ki škrlijo čez Sotlo in vse take osebe, ki si drugače ne upajo na svetlo. Pripravljeno je bilo na dan volitev meso in dobro vino in povabljen sam general štajerskih mačkovcev iz Celja! — Konec pa je bil polom in vroče mačje solze.

Sv. Lenart nad Laškim. Občinske volitve so za nami. Pokazale so, da je večina naših ljudi v taboru JRZ. V naši občini so bile 3 kandidatne liste: 2 JRZ, tretja je bila opozicijska. Zmagala je lista JRZ Deželak Jožefa, katera je dobila 177 glasov. Druga lista JRZ z nosilcem Tuhtar Francom je dobila 141 glasov. Združena opozicija z nosilcem Pušnik Jakobom je dobila komaj 61 glasov. Vseh volilnih upravičencev je bilo 506. Tako so naši občani zopet pokazali, da odobravajo politiko sedanje vlade, ter da spoštujejo svojega voditelja dr. Antona Korošca.

Svetina nad Celjem. V kratkem se bo pri nas otvorila nova, oziroma prenovljena šola, ki stane 225.000 Din. Je čedna stavba, samo eden pogrešek ima: čisto po turško je pročelje obrnjeno na dvorišče, hrbet pa obrača proti veličastni stavbi cerkve.

St. Ilj pri Velenju. Na dan volitev je naša obnovljena občina nastopila po preteku dveh let prvič kot občina. Pokopali smo občino Ločnico, ki nas je bila leta 1934 objela v svoje naročje. Šli smo v volitve z geslom: pokažimo, da smo vredni svoje občine! In udeležba je pokazala, da je St. Ilj ohranil tudi po dveletnem prevzitarstvu svojo nekdanjo zavednost in politično izšolanost. Dobrih 75% volilcev je prišlo na volišče, ne samo da izrazijo zaupanje edini listi JRZ z g. Drev Matevžem na čelu, ampak da pokažejo svojo hvaležnost tistemu, ki je občino zopet vpostavil, to je notranjemu ministru g. dr. Korošču, in potrdijo sklep tistih, ki so na najbolj demokratičen način, javno in edino po volji volilcev sestavljali kandidatno listo. Številka 75% je pa samo uradna. Odšteti moramo od števila volilnih upravičencev vojake, težko bolne in trajno odsotne, na kar dobimo 85%no udeležbo. Redki nezadovoljneži so pa poskrbeli za zabavo ta dan. Med cerkvenim opravilom je eden izmed tistih, ki vsled svoje bogaboječnosti navadno ob šolskem zidu čakajo na konec božjega opravila, obesil na gasilsko desko plakat v slovenščini, ki je bila v navadi pred 100 leti. Da se ta zgodovinski spomenik ne zgubi, navajamo točno besedilo: »Volilci! Občinske volitve so danes. Ko pridete na volišče, povejte svoje ime, nato pa rečete: Volim listo Cviki Martin. Naj bo revež ali bogatin on spoštuje vsacega zatorej vsi danes na volišče za bodočega župana podomače Burbena.« Ne moremo braniti, če hoče kdo po vsej sili samega sebe osmešiti, rečemo samo, da se je temu plakaterju to temeljito posrečilo. Na take otročarije v St. Ilju nasedajo samo tisti, katerim je tuji kruh boljši nego domači. Naj jim tekne!

Peter Rečetar rečetari.

Najnovejši pozdrav v St. Lenartu. Bilo je v pondeljek po volitvah. Na trgu v St. Lenartu je srečal neki gospod, ki je prejšnji dan volil listo JRZ, gospo, katere mož ni volil JRZ, pa jo je kot običajno pozdravil: »Dober dan, gospa!« Ta pa ga je hotela osmešiti, pa mu je rekla nazaj: »Hvaljen Jezus!« In gospod jo je bistro pogledal, pa odgovoril: »Za vse večne čase! Amen.« Nič nimam proti temu, ako bodo sedaj šentlenarški liberalci stalno tako »krščansko« pozdravljali, mi jim bomo pa za naprej tudi stalno odzdravljali: »Za vse večne čase! Amen.«

Popravek! Šentlenarški bivši so slabe volje, ker so samo bivši! Tudi popravek v »Večerniku« jim gotovo ni prinesel tolažbe, ko piše, da je v trgu vendar le imel večino. Jaz mu danes pošiljam še drugo tolažbo: V domači hiši sploh ni imel nobenega glasu proti sebi! Torej soglasno izvoljen! Čestitam pa šentlenarčanom, da so tako napravili! Meni se je skoro isto zgodilo, kakor onim v nedeljo večer, da sem od veselja tullil in streljal, kot so oni od same jeze! Rado veden sem, če bom dobil kak popravek!

Zakaj je letos nastopila tako hitro zima? — Dne 25. oktobra je v celi Sloveniji JNS zmrznila in sedaj razširja mraz okrog sebe! Sedaj bo treba ji dobro podkuriti, pa bo spet prijetno!

Lepi nauki! Čital sem, da je uprava Sokola dala ta teden stroga navodila svojim članom, kako se jim je obnašati, če se spustijo na poli-

Trgovci!

Božične razglednice vam letos nudimo posebno ugodno!

Kreppapir in svileni papir boste gotovo kupili pri nas, ko boste izvedeli za ceno.

Jaslice v polah kot stoječe so došle in vas vabimo, da jih čimprej nakupite!

Pratike, Družinsko kot tudi Veliko pratiko, dobite v naših prodajalnah!

Za Miklavževo nakupite naše svinčnike in peresnike!

Nudimo vam peresa, pri katerih lahko izredno zaslužite.

Ravnajte se po načelu, da na vsako ponudbo vprašate za ceno. Zato vas pričakujemo v naše prodajalne v Maribor ali v Ptuj.

Priporoča se:

Tiskarna sv. Cirila,
Maribor, Ptuj.

tično poprišče. Navodilo je dobro in bi veroval, da je prav, samo malo pozno je, malo pozno!

Himna mesta Laško. Laško ima same posebnosti. Ena takih posebnosti je bila tudi ta, da je znal biti za župana v Laškem samo g. dr. Roš. Sedaj pa se je stvar izprevrnila. V spomin na te slavne dneve bodo v Laškem vpejali posebno himno laškega mesta, ki se glasi: »Gospod Roš, gospod Roš, nič več župan ne boš!«

Stranke razpadajo. Gospod Pucej je sentimentalni, skoro se je razjokal v zadnjem »Kmetijskem listu«, da stranke razpadajo. Tolaži se pa, da kmet še ostane. Pri tem si misli: Kmet še ostane in upam, da ga bom zopet na kak nov način potegnili. Gospod Pucej, zdaj ste pa že prestar, da bi vam kaj gratalo!

Zvoni so nedolžni! Nekdo je v Dravski dolini zvonom grozil, pa saj ti nimajo volilne pravice, ampak samo zvonilne in to jim pa pustimo, saj vsem enako zvonijo, pa nič ne zbirajo!

Neumešavanje v vojsko. Velike države so se organizirale, da se ne umešavajo v špansko vojsko. Meni se pa zdi, da le nekateri mešajo celo stvar in če me nos ne vara, se jim že nekaj smodi!

Fofožaj na fronti. Vsi gredo naprej! General Franko gre naprej v Madrid, madridska vlada gre naprej v Barcelono. Te vojske pa res ne bo na tak način konec, ko gresta obe fronti naprej!

Listnica uredništva. Zadnje nedeljo, pondeljek in torek je prejelo naše uredništvo toliko poročil o predvolitveni agitaciji nasprotnikov, o sijajnih zmagah ter o onemogli jezi poraženih, da jih radi pomanjkanja prostora pri najboljši volji ne more priobčiti. Objavljamo le nekatere povolitvene dopise, ki so bili že postavljeni, predno je navadila na »Gospodarja« preveč obširna preoblična povolitvene kritike ter veselja. Nekateri novoizvoljeni občinski odbori bi se radi v listu zahvalili zavednim volilcem. Ti naj prečitajo zahvalo našega voditelja g. dr. Antona Korošca, ki jo prinašamo na uvodnem mestu in ta naj velja vsem. Za bodoče bomo pokopali opis volilnega boja, da že itak razgretih duhov preveč ne razburkamo in bomo pisali o veseljih ter žalostnih dogodkih po naših krajih in o plodonosnem delovanju novoizvoljenih JRZ občinskih odborov.